№ 49 (1110)
1934
Fevraali 28
DEEDE-YDE KOTO
Centrsojuuziin, 19.

Gazar byriiin proletaarnar, negedegtii!

Bur-Mongoliin Ynen

BK(b) N BM MK, BMASSR TGK ba Burfropsoviin eder byriin oorgan

Maartiin 25 da kolkoozçon udaarniguudiin kizaariin kural bolno

Kural kyrter yldesen cagcoo dutuugaa gyicedyylke

izaariin kuralda ulaan loozo ezelkiin teləə temecekeni kolkooz Bykenii çukala yyrge mən

aan loozo ezelkiin teləə temeceze baisan nege kolkooz tukai

(Koriin aimag manai tuskai biçegçees,)

Işaaniin somonii Doodo—Çi- ıa geze nutagta 1930 ondo ıan bulag" geze kedee aza- arteel 17 erkete ygeitei ba dunda çadaltadaa emkidkegdesen begeed, zil jireke byri geşyyd elsen orosoor odoo 34 ondo 111 erkete ail bolson baina.

Azakuin zil jireke byri bekize-seer jiresen gebəç, menee ederiini baidal deere karaza yzekede, nek. Staalinii kolkoozuudigi bolşo vıgila kolkozniguudigi çanga çadaltai bolgoko gesen tyykete zaabariigi gyicedkekiin zam dee re garça çadaagyi baina

Olzo urgacaa kubaasan

3 onii olzo urgacaa kubaaza ı yjedeni 111 erkete ail bu-355 amin kyn baisan, enyynii ni kyçeten bolboç, azal kedel lde jabaza azalta eder olog-ı 179 kyn baika jum. Edenee-ilgbariiza kelkede, 74 ereg-er 30113 azalta eder olson; kene nyyd 20546 azalta eder ı; 25 podroostoguud 2580 azal-eder olson—kamta 53239 azal-der olson baika jum.

ıl azalaas garsan bykii pro-ıcanı kamta deeree 34335 c. 15449 tek. 30 meng. bolno. ynees gargaşalagdasan: ul siii elde 17643 c. tuşaagdasan; oozno naimaanda 2567 c. ku-sn; kolkoozuurgoo keregsel-22c. gargaşalsan baina. Azal-ta edernyydte kubaagdaka josotoi 13663c. bujuu 5676 tekerigiin pro-dungca yldesen begeed, enyynees nege azalta edərte 0,110 graam maka, 40 gr. aarca, 0,135 gr syy, 0,7 gr. toso kyrtesen baina.

Gazar tariaalangiin azalaas garsan olzonii gebel: tariaa 9575c. 79 klz., ebese 21858c., soloomo 6195 c. baisan. Enyynees ulasiin beledkelde tuşaagdasan 853 ceent, 370 c. tuşaagdasan. Casçani, 34 onii kubariin tariig in yrese 543 55 c kykkedeiin jaasliiin foondo 10 c. Ulaan ceregiin ba invalididuudiin bylende 10 c. kolkooziin nai naan di 21,38 c, kudaldagdasan baina. Tiin azalta edərte 1597 ceent tariaa kubaaza, nege azalta edərte 3 klg. kyrtebe.

Mengen olziin talaar gekede: gazar tariaalangiin olzo 15238 tek. 73 m ogorooodiin ideenii olzo 198 tek. malaas garsan produugcaas 28319 tek 20 men. eldeb olziin 45638 tek. 90 m. kamta ceber mengen olzonii 77204 tek. bolko jum. Enyynees 61233 tek. 14 men. gargaşalagdasan, azalta edərnyydte 15971 tek. 84 men. kubaagdaza, nege azalta edərte 0,30 mengen kyrtebe.

1933 onii olzo urgacigi 32 onii olzotoi zergecyylen karakada, ni-ited jikeer deeşlsen baika jum. Zişeelkede: 32 ondo nege azal a edərte 1,582 klg. kyrtesen aad 33 ondo 3 klg. kyrtebe.

Jikeer kedələgçed jikiigi bagaar kedələgçed bagiigi ababa

lzo urgaciin kubaaridu kabaa-ı 179 kedelmeriçedees 34 ırniguud ilgaran gaisan. Ede-es ton erkin yyciigi abça bel:

Badmiin Muukai (temerçe n) ger dotoroo 7 amin 3 elmeriçedtei, ygeitei baisan. ı on dotor 1386 azalta eder, iyyndee 41 ceent 81 klg ı, 1 ceent. 53 klg maka, 55 aarca, menge 418 tek 80 m ı bolbo. Əmçedee 2 yker ba ı konitoi.

Yzegçenii Nikoloi (zivotno-ı, koreejç yndeseni kedel-ıçen) ger dotoroo 4 amin, elmeriçenii kyçen oroidoo ı, 33 on dotor 675 azalta ı olzo, 20 ceent 25 klg talka ı maka, 27 klg aarca, men-20ı tek 50 m abasan baina. ,edee 1 yniee, 2 tolgoi baga ba 1 tolgoi koni bariza bai

Dondogiin Gatabdorzo (gazar tariaanii brigaadaaa) ygeitei bai-san, gertee 6 amin 2 kedelmeriin kycetei, 740 azalta eder olzo, 22 ceent. 20 klg talika, 81 klg. maka 29 klg aarca, menge 222 tek aba-san baina. Əmçedee 1 yniee, 2 baga yker ba 2 konitoi.

4. Zandanii Dondog (polinood) dunda çadaltai baisan, gertee 4 amin 2 kedelmeriin kycetei. Ol-zo kubaaridu 915 azalta eder olzo 27 ceent. 35 klg tariaa 1 ceent 1 klg maka 36 klg aarca, menge 274 tek 50 m abka bolbo. Əmçen gee medelde 1 tomo ba 3 baga ykertei 3 konitoi

5. Sampiliin Namzal (aduucan), dunda çadaltai baisan, gertee 5 kyn. 3 kedelmeriçedtei, 1165 azal-ta eder olzo, 34 ceent 95 klg talka; 127 klg maka, 46 klg aarca menge 349 tek 50 men. ababa. Əmçedee 1 yniee, 4 baga yker, 1 konitoi

Kedelmeriin kycetei aad, azal kedelmeride kaşan zalkuu ba loodornuud gekede:

1. Bazariin C. Z., gertee 3 amin 2 kedelmeriçedtei, ene kojor oroidoo 410 azalta eder olzo, arai gezee 12 ceent tal a, 45 klg maka 16 klg aarca, menge 123 tek, abasan baina. Eneni ziliin kooldo kyregyi.

2. Zambaliin C., gertee 2 kyn, 1 kedelmeriçentei 240 azalta eder olzo, 7 ceent talka 24 klg maka, 9 klg aarca, menger 72 tek aba-san baina.

3. Cebegiin Bazar, erkim loo-dor gertee 4 kyn, 2 kedelmeriçed-tei, oroidoo 259 azalta edər olzo, 7 ceent talka 29 klg maka, 10 klg aarca, menge 77 tek abasan baina.

4. Daşiin Dorzo, 2 kedelmeri çedtei aad, oroidoo 353 azalta edər olzo 10 ceent talka 39 klg maka, 14 klg aarca, menge 105 tek abasan baika juum.

1933 oniini tarilga jamar baigaasamba?

arilgiini teseb 425 gaa baisa-ı 429,5 gaa tariza, tesebees gaa ilyybeelsen Paar be eliin tesebiin 256 ga baisanii-gi 323 gaa kakalza, tesebee 126% dyyrgesen. Enyynii 25 ga paariigi kojor dakin kakalsan baina. 33 onii tariaanaas 1500 bukal ovioos cokigdoogyi yldesen tula, odoo cokizoo yrgelzelseer baina. 1 traagta iin molot iikatai aad, tyy-nee morioor cokizo baina.

34 oniini tarilgiin beledkel jamar bainab?

abariin tarilgiin teseb bal oroo-ı tariaan 444 gaa, ogorood ıa, maliin koolin tariga 6,5 —kamta 454,5 gaa tarika te-ıi azai.

nyyndee ke eglegdeke yresenii ıb beljaarica 442 ceent, 100 ıeen. kaagdasan ovioos 112,5 ıni. 100 proceen. kaadasan, een 5 ceent. 60 klg. 100 pro ı. kaagdasan. Ede yresenyyd ıriin talaar erkim baina.

ıniliin teseb 31,5 ceent bal-ıigi 27 ceent kaagdasan lo-ı gamiin talaar maa—jaarica k-meg baina. Geegyiin ceent bi proşiin 0,15 klg. ıdaagyi. Ene yre-enyydigi ıs kaziin kemzee pravileenii ıs abtaagyi baina. Menselel-foondo 88,75 ceent. gyiced proceen dyyrgee en azal. ıiina z begyyd gekede, 55 ygtei. Edenerni zasabari kereg-lekegyi bolboç, nege nege anzasa-tai (kutagatai) begeed, zapaas (kutaga) anzasa baikagyi. Ene za-paas tukai kemzee men abagyi baina. Boronoi gekede 20 keseg baijaa; esee 10 boronoi dutuka tula şineer darkalka bolno. Tarilgiin maşiina 2, enenii kaanac kyrece gyi. 2 maşiina zakigdasan bolboç pravleeniin tyyylyegçe Ajuşiin dunda „negete zakigdasan tula jirene bez" geze busaata naidazi sauna.

Kubaariin tarilgada 103 morin jabaka josotoi. Tegeed odoo kyr-te tarilgada jabaka morid ilgaz deere sain kool koşo ba bairadi duleen yzyyleke kereg. Zarim jabasaaria baina.

Jaze ene kolkooziin geşyydiin ba kotel beriilegçediin ol sanaanda morinigi amaraulka geze oroodyi baina.

Tarilgiin unalgiin kool gyiced beledkegdesen mekline 203 ceent ovioos ba busa tariaan 95 ceent, ebese 500 ceent kadagalagdasan baina.

Tus kolkooziin pravleeni bol urgacigi desmecekek in tukai agro-teen ni geçeen eldeb şe di kemzee nyydi igi keregeedegyi zantai. Tariaanigi gazar deere casa toigoo ko jabidal emkid egeegyi „casan manaiç tagoo joşgyiger erşe toi taro baina" geze „tengeri burkan-da" nedize sausaar caaguasan baina.

Kozomdoos suuka jum Tariaani gazaruudiin orokon maliin kool s bee bai anç bol enyyngi gazar taa taraaka keregei geze kosoon amaar kelcegd. „teseb yggi baina" gezeer baisan bas kaikarangyi baina. Ene jabadal bol pravleeniin ketelbe i leegediin ilengui tyrylyegçe Ajuşiin geşgiin kolkozniguudaa çanga çadaltai bolgokiin teləə ynen sedkelees temecedeg ygeigi gerçe lee egene

Mal azaliini jamarbe ?

Mal azaliin baidaligi karaza ı yele 1933 onii Janvari 1 de ıol mal baisan begeed, ıol ... Janvari 1 de byke ıiini too 1347 tolgoi bolson bii

1933 onii otonii kampaanligi ı genaal bar gargagdasan, yker 105%. gyy 100% ı jamaad 101% dyygegdesen ıebç, 205 yaced, 51 gyyd, ... kondiigi teryysen ai, gunner ıe 195 tugal, 41 unagad, 18 ıged ba sai. Caşank 10 tugal, ıunaga, 12 kurigaigi yyysen ıiina. Ene bol maliin 100% tariin ıi gyced temeceze çadaagyi ı baina.

ı onii kabariin otonii kampa-ı tolgoi ykerei şeeze bolbo, ıarga, 7 kucanuudtai bolbo; ı bol tegenee bişe malaas ı bainaiin idzelyylze, kycitai sa-ı maliin kemzee abaagyi, karin azrganuudaa maliin adualiga ba bişeç jabidalnuudta anaal baidag baina.

Men terəke maliin kool bolko zyyjyygi igi kadagalagdaagyi.

Yniee teryylke 2 dalaan (precentee) ge nevydigi barisan baina.

Malda ebelzezdiin talaar karaka da, korin ykeriin baqtana 3 dunda daunud barigdasan. Ene bol ykeree ebertə malnuudiin 60 kubilisi baina jum. Bis 65 adnuui bagta ... ilyynii dal baigasan ... barasan barigdasan Caişanki maiinuu da jurin barannudiar baidag baina.

33 34 onii malin kooldo 18756 ceent rebeee, 59 tonno siloosto 50 ceent kaadagdasan. Ene 78 ceent kaaza 2 1 ceent ovioos ooso 6 ceent kaadagdasan baina.

Kolkooziingal bol emnee barisan baisan malnuuda urazaatai gaar eskeze baina. Ənçiin mal ge cede, 32 on to 79 tolgoi ykerte bi tar, 33 ondoo 181 tolgoi, 34 onto 211 tolgoi ykertei bolson baina. 32 onto negeç koni yyl bai sın aad, 33 ondo 106 tolgoi koni tol 34 ondo 80 tolgoi ba 3 tolgoi janvaari 1 de 16 yniegyi kolkoozn-ıde bolson begeed, tedende ... Tiin yyye kolkooziin emçee-...

Mal kolkooziin malnuudiin ... ıdkel tukai kelekede, 4 keseg ... brigaadanuud bolon mal-lni t san konidto 2 kyn, MTF ba OTF maliin malnudta 17 kyn, kolkoozin ... brigaadada 9 kyn, kolkooziin malgardasan malnuud bolon ... 14 kyn—kamta 42 kyn ... daada 42 geşyyd yrgelze kedelee baina.

„Oçon" komuuna orgoozo loozodo kandidaad

(Koriin aimag, manai tuskai biçegçees)

Ydiin somonii Baruun Kacuurtain „Oçon" komuuna bol koriin aimag dotor ton tyryyn togtoson baika. Getele, azakaini zil jireke byri bekizeze baika josotoi aad, ulam byri muudaza baidag baina. Byri syyliini baidaligi karaza yzekede, ojoorgyi nykenii ermeg deere garaad baina.

Tariaani ongorkoi ambaarta, karuul ygei

Ene ziliin tariligiin teseb bol oroosoto tariaan 220,50 ga maliin tezeeliin tariga 4.10 ga kartaavka 1 ga, ogoroodiin tariga 2 ga baina. Edenerni yreseer gyiced kangagdaagyi Odoo kaagaad bai an yreseni gekede; şeniice 126 ceent. jaarica 130 ceent. ovioos 37 ceent jaçmeen 6 ceent. geze neretei. Ene yresenii çanariigi karaza yzekede eneni şeniice, eneni jarica gez medegdeke juuma ygei, kedeni terelni tariaan koligdoson baina. Treejereer arilgagdaagyi.

Ətrme decrees tariaagaa çegnyyr ygeiqeer çired gi tula, ambaar kyrter (dabaanii casda talaas 5 6 kilomeetr) juuç bolzo, kedeçeneenç tariaanii korozo baisaniigi medegdeke juuma ygei. Yresee kaasan kecen ambaarnuudni sarkigar, dotorni orood karakada tengerii karagdaza baika jum. Tere cokilgiin gazaraas acarsan tariaa gaa çignekedee, kaişa kereg yrize askaza baikaden, ambaariin yydende yker gakainuud yimeldeze baika jum. Tariaagaa tuşaaza abadag kyni gekede, 60 nasatai too tanikagyi ebegen baina. Tariaanii ambaarnuud seni ederç karuul ygei baina.

Maşiina zebsegyydni zasagdaagyi

Tus kolkooz 19 piyygtei bolboç 5 ni ebderkei. 2 sejelkeni zasagdaagyi, 6 boronoi men tiime. Maşiinuu zapaas geze juuç ygei. Nege temerçe darkantai aad, tyynee ondoo kedelmeride jabuulza baina.

Tarilgiin gazar deere negeç terge casa togtoogoogyi ba kokir şibke askaza taraagaagyi.

Moridni esenkei ba turankai

Ene komuuna 74 tolgoi aduun tai, enyynii 44 tolgoini kedelmeriin morid baina Jerenkii deerae moridiini kycen ton doro oroson Tarilgada jabaka morid ilgaza, sain kool baidalda oruulaagyi. Morid kyn kyni kariucalgad egtesen neret bolbok, yne dee ezen ygei. Zaluu aduusadni jeriin dalda baidag, kedelmeriini morid dilgyi, zadıgai korioondo baidag baina.

Moridiin kooldo 150 ceent ebese, 4 ceent, mekline, 5 c. jaarica ba ovioos tasalagdasan g z caarsan deere temdegleed, tyynee brigaada ba kariucalgatni kynyydte kubaaza ezeseen juumo ygei. Moridigi daagçanii niudarganii kyy Cebdenii Nina gegçe goloodoo zaiza jabaka azaltai.

Komuud tonogoni sandarkai kebtene.

Kedelmeride jabazi baisan moridiin tonog zebsegyyd, tasarka udarkai dutuuzag, jadamag zelibeke, zasaka jabadal baidagyi. Tyynee gedna 20 tokai komuud tasaraad, ucaraad ambaariin kojoodo kebtene.

Maliini karuuca ba baidal zigşyyritei muu

1933 onii janvari 1 de 72 aduun, ebertə mal 313 tolgoi, konid 870 tolgoi, jamaad 10 tolgoi, gakai 4 tol.—kamta 1292 tolgoi baina.

34 onii janvaari 1 de aduun 75 tol., yker 334 tol. konid 1053 tol. jamaan 19 tolgoi, gakai 3 tol-kamta 1484 tolgoi maltai bolson baina.

Enyyn deerees karakada, maliini bagaar zerge nemeltei bolson bolboç, ene ederiini baidal bol zigşyyr tei baina. Ykereni 3 talaaraa kaalltai dalda baina. Kycen ondoo, geden cagta şinelegdedeg ygei cebdeg moridoo debisker deere noro. Ykeriini ebese idedez korioo dyyren şabaasa, kynii jabaka argagyi, ebese soloomiin kog ebedezcee. Maliaa ebese ekede ni, tereni şabaasantai kolicoidood daruulaad butaraza, muukai bolzo, kaisa kereg yrigdeze baika jum.

Zarim turakaa sanasan ykernyydigi ilgeze ideelyyldeg ygei. Ebesenii korioogiin muu tula, malni ebesendee orczo, ebesee geşkeze baidag azai.

Feermiini konid şabar deere

Feermede 1088 tolgoi konid baina. Edener dulaan daltai geze neretei. Bariilgiin talaar kangalta ygei Niudarganda bariuulsani, tereni ton nimegen kuçalta sibeen baina. Konidiin aminaas daliin oroi deere melise kyreed. dulaan belrodo kailaza dooşoo gcozozo, dal dotor ni şalaag şabar bolzo baika jum. Ədərte ebese idedeg korioni men ykeriin korootoi adali. Əbesee noormoor egedeg tula, tiime korioo dotor 50 kubiai kii koccorozo baina.

Tiin edərtee noormoo gyiced ideke ygei, seniiin cagta şabar deere konodog şaltagaanuudaas konidni turaza baina.

Gadna konidni keden ziles koi so „kamuu" ebeçeneer nerbegdeeze baisanaa ene zide zogsoson bolboç eşeel kogtoi azai.

Nirai telyydni ykeze ekilbe.

Maliin tellezo eilsen baina. Ezengyi baidal deerees 4 gyyd unaga kajaba Men 1 tugal, 2 kurigaa ykyylbe. Tugalnuudni dulaan peeçetei gerte baidag. Tyyn dotor ni ebesenii kog şabaasaaar dyyren. Dotorni orokodo sibke. şeesenii ener taaar, kynii kakaza unaçamaar baina. Peeçiini tylieed erkidog zantai salan azalaas galiin ajuul zyndee bolomoor baina.

Konidni enceki noitoon dal dotoroo şabar deere teradeg baina. Men tere dal dotoroo tasalga keed, nirai kuringada bailgaza baina.

Nirai telyydni iime baidalda baikada ene kabartaa cem ykekeni gaikalzgyi. Mineeç y eze ekileed baisaniigi deere kelegdesen baina.

Oroonii kampaanida beledkel ygei.

4 tolgoi bukatai bolboç, zadagai dalaa jeriin ykernyydtei adali baidalda baina. Aimagiin gazariin tasagaas 1 tomo yylteriin buka acarsan aad, tereni kyiten dalda gagcakan ebese ideed kviten usa uugaad baina. Muu baidalaas şaltagaalaaza, kamuu ebəsentei bolkiin temdegtei bolzoi.

Gadnaa, 15 tolgoi ykerni kamuutai tula, tesebeer bairada baidag tusalaka kemzeegi kozodoson tula, TO % şakuu zaluu maluudni kuurai buzuu geke metin ebeçentei 14—5 gyydtei aad, azarga ygei kediiç kucataigaa medeneggyi

Olzo urgaciin kubaari ekilteedyi.

Azaliin emkidkel orcidoo ygei. Ygeliin brigaadanuud emkidkegdeegyi, edər byri şakuu brigaadiin geşyyd selgegdeze baidag baina. Niudarganiin tegşe beri ba ezengyi jabadal 100%. Tyryylegçe Bazariin C. D. bol eşyydeeree cag ygelze kereldeze cagaa engergedeg baina. Əereeiin şyym zetei tasa kabçagdasan baina. Olzoo kubaakaas baitag i, şalgaltaaç dyyigegyi. Komsoliin tyryy Damdinii Z. D. gegçe kedelmeriiine tyigelkiin oroodo arakiin tulam saba bolzo, Bazariin gegçiigi karaka azaltai.

Yiledberiin teseb zokioogdoogyi. Ede baidal ceerecs ba caaza yzebel „oçon" komuuna bol kolkoozigi udaarniguudiin kural deere orgoozo loozodo suuka kandidaad men.

Iime tula, Aimagiin Namiin Komiteed, gyicedkom ba Kedurter Inspeegçiin zygyydees tus kolkoozigi ene darui şalg n yzeze gemtelyydiigi kariuucalgada kabuulzaza, butaraza baisan baldalaasani gargaza, bekizekiin zamda otuulagtii

S—Gan.

Dunda kudanda modo beledkeliin tasaldasan şaltagaan jum be?

(Manai tuskai biçegçees)

Kor. Dunda kudanii somon bol modo beledkeliin 33 onii 4 dygeer kvartaaliin tesebiigi 103% dyyrgeze, ene froonto deere amzaltai jabaza baisan bolboç syylin 34 onii 1 dygeer kvartaaliin tesebiigi zigşyyrtieigeer tasalduulza.

Modo beledkeliin jabaca tuskai janvaariin 20 nii leespromkooziin medeegeer karaza yzebel: tus somon dotorki kolkoozuud ba emçiin azaltan bol modo beledkelin kedelmeride jabuulka josotoi kecelmeriçed ba moridoo gyiced gargaagyi baina. „Sojol" geze kolkoos 30 kedelmerçen, 61 moriigi ulas terin udka çanarigi tus emçiin azaltand gargaka ilgaaşi 22 kecemeriçen 48 moridigi jabuulza tesebee 16% ba „Moolotov" 18% dyyrgeen baina. Ede bol somon deerekl kolkoozuudiin erkim jabaza baigaad bolno. Caaani karaza yzebel byriç gyyrgiltei baina zigşelbel „Ulaan Mogan" 12% „Bita edel" 14% „Ulaan odon" 6%; Kaminin" 14% bolno.

Əmçiin azaltan byriç muu. Zyyn Culkariin gariin belgem bol çerelgeer 16 proc. dyygesen. Mog-somonii tasag 6 proc; kaurilin tasag 4,4 proc. ba Baruun Culkariin emçiin azaltanii naidalgata Boroon Rampilan gegçiin tus kampaaniigi ulas teriin udka çanarigi tus emçiin azaltanda oilguulza, tesebigi amzaltai dyygyylkiin toloo temeceegyi gertee mill keb tese baisanii şaltagaanaar modo beledkeliin kedelmeride garangyi tesebee 0,0 proc. dyyrgesen baina. Enyyn tukai somonii soveed bol jamarç kemzee abaagyi azai.

Tus somonii namiin yyriin darga Cerenzabiin ba somonii soveediin tyryylegçe Babuudiin gegçed somonii dotorki niudargaçuudiin „enirkei" sedkeleer katralza 1620 tebker meeter modo ogtolko gesen katuu daabaritai 15 niugargaçuud ta negeç modo cabçuulangyi tasalduulba.

Tesebiin dyyrgeltiigi bykii somon deereni karaza yzebel: 28626 t.m. cirke tesebiei aad 3933 t.m. juu 13 proc. dyyrgegdesen. 126 kedelmeriçed 220 morii garka josotoi aad oroidoo 88 kedelmeriçed, 177 morid gargagdasan baina.

Ogtololgiin talaar 16995,50 t.m. ogtolko tesebtei aad 2438,33 t.m. juu 14 proc. dyyrgesen, 127 kedelmeriçed jabaka tesebtei aad oroidoo 45 kyn kedelmeriçe baina.

34 onii 1 dygeer kvartaaliin modo beledkeliin tesebigi tyryys in sarada 40 proc. juu jikebçelen dyyrgekiin tula ene temeceke geseen jabadal bol ene azaltar udka çanartai zyil men. Ugar juub gekede kabar bolkodo çasan kailaza teigaan gaza çyrelgiin jabadalda kynde kyçer bolko baina şuu.

Tus somon dotor modo beledkeliin bosko ygeigeer tasaldasan şaltagaan juub gebel: Tus somoni soveed nan komsomooliin emkinyyd ba kolkooziin pravleeniuud bol modo beledkeliin talliin zorigooo emçiin azaltan ba ezsakuin udka çanartai asanigi menee kyrter oilgoodyi bujuu tyyniigi toogoogyi kojordoki eeleenniid kaişa kereg deere tooloo kaişa kereg orkison ba kedelmeriçedni dunda nilte nebtereliin kedəlmeri ilgyi muugaar tabisan ba modo beledkeliin froonto deere soc. moricee ba gabşagalçalga oroi emkidkegdesen ygei baina.

Modobeledkeligi onco todorkolgoor ketelbeilezə çadagyi, siladkaza tasaldalda oruulsan Cerenzabiin ba Babuudiin gegçed kariuucaka josotoi.

S.Goriin

Deede-Ydiin makanii kombinaadiin barilgada gol ankaralaa

Dutuu dundanuud bolboç, tedeniigi usadkaka erke baidaluud baina.

„Bide bol idee kooliin azayiledberiigi ali bolkoor delgeryylen baiguulka, şine yiledberiiin oronuudiigi baiguulka, zizekenç ba tomoç, byke kolbootiinç ba nutagiinç kuuçan yiledberiiin oronuudiin kedəlməriigi saizaruulka josotoi bainabdı" (XVII-dugaar namiin kuralda nøk. Mikojaanii ygees).

SSSR-iin Tedken Kangaka Arkom nøk. Mikojaan bolbol BK (b) namiin XVII dugaar kural deere yge kelekedee idee kooliin azayiledberiigi caaşani debzyylkiin onco todorkoi zoriigonuudiigi delgerengyiqeer zaabariza egesen baina.

Kedəlməriçən angiin ba azalçan niitiin aza amidaraliin ba sojol gegeereliin kemzee bolbol zil jireke byri saizaraza ba tedeni eriltiin jikedesen yjede manai idee kooliin azayiledberi bolbol kozomdokiin temdegtei jabana.

Gebeç manai kolbooto ulas bol tyryyşiin tabanziliin kugacaada idee kooliin azayiledberiigi debzyylke talaar baga bişe amzaltanuudiigi dabasan ba kojordugaar tabanzil dotor, ene talaar, byri ylemze jikenyyd amzaltanuudiigi dabaka josotoi baina. jum bii gebel nam bol odoo idee kooliin azayiledberiigi debzyylke keregte kezeenikiees ylemze ankara'aa tabina şuu.

Manai Buriaad-Mongol respyyblik dotoroo makanii kombinaad baiguulagdaza begeed, eneni bol byteegdeed baikadaa azalçan niitiin amidaraliin baidaliigi sa zaruulka keregte jaaç ygei jike udka çanartai bolno. Uul makanii kombinaadiin barilga bol byke kolbootiin udka çanartai ba SSSR-iin zasagiin gazaraar Kolbootiin udaarna barilganuudiin to do oruulagdasan baina.

Ene 1934 onii kugacaada tus makanii kombinaadiin urida jaaç ygei kariuucalgatai ba jike zoril gonuud tabigdasan baina gebel byke bariigiin talaar 10 milioon tøkerig 1934 on dotor şudalan kerègleke ba keden ce kenyydiin (tyyn dotoroo Kolodiliin ceeke) barilganuud dyyrgegdeke josotoi.

Tiin makanii kombinaadiin barilgiin kedəlməri bol menee jamar zerge jabaza bainab gekede, jike muu jabaza baina. Menee edei uul barilga deere dutuu dunda zyilyyd olon ba Kerbee odoonii baidalaar caaşaa j baka bol tus barilga bolbol nam ba zasagiin gazarain togtooson bolzor dotor dyyreke ygei baina şuu.

Enyynees urigça kedəlmərini jamarç teseb ygei jabuulagdadag ba azaliin too byridkel geze ugta baidag ygei baisan. Barilga deeree kedəlməriin emkidkel jaaç ygei muugaar tabigdasan ba kedəlməriin kycenii subaltatai temeceke jabadal ugta tasaldasan jerə negen ygeer kelebel nøk. Staliinii 6 zyil byycyin zaabarinuud bodoto deere gyicedkegdeze çadagdaa ygei baisan.

Kedəlməriçenii dunda sojol bolbosoroliin ba niitiin kedəlməri ton muugaar tabigdasan ba gancakan janvaari sarada 56 kyn proguul kiisen yzegdel bol ene baidaliigi cem gerçileze egene bişuu. Bariliigi finaanciin talaar kangaka asuudal jike berkezesen ba zarim olonki kedəlmeriçedeni janvaari sariin salingiigi abaadyi ba mengenii ygei ceerees kedəlməriçeniigi spec. kubcasaar kangaka metiin jabadalda jike saad uçaradag baina. Azayiledberiin baankiigi erkil gçe Ovçinnikov bol tus barilgiigi finaancazaruulka keregte buzagai koirogoor kandaza baina.

Kedəlməriçənii baraaguud gerel ygei, arig ceberiigi sakika talaar jike salan baisan uçaraas eldeb kaldabarita ebeçen delgeresen baina, Kedəlməriçənii dunda sojol gegeereliin kedəlməri jike sula tabigdasan ba barilga deere ajaar 700 kedəlməriçedtei aad menee kyrter klyyb ygei, naadan zugaa boldog ygei baina.

Barilgaa yndesezeryylke talaar jike koino jabana, menee eder 700 kyni arai 36 kyni buriaaduud baika begeed, tedenii dunda nebtereliin kedəlməri jike sula jabuulagdadag.

Tus barilga bol azaliin byteeciin talaar ene onii janvaariin prograamiigi 90 proc. gyicedkesen baika begeed, fevraali sariin tyryyşiin kagasta tesebee kediiçineen gyicedkesenee tabzavmestkomiin tyryylegçiin orolcogoo Kryytikov gegçe ugta medeke ygei baina.

Azaliin socialiis meriicee ba udaarnigçalga bol sula delgeryylegdesen baina gebeç. soc. meriiceenii yyskegçed udaarniguud ba udaarna brigaadanuud jasalal olon baina. Zişeebel, janvaariin 28 aas fevraaliin 17 kyrter yiledberiin daabariigi nøk. Deemçenkiin brigaada bolbol—180% gyicedkesen, Çiroockinii brigaada—115%, Jaakovleviin brigaada—187% g. m. gyicedkesen brigaadanuud ecəən bişe baina.

Byke barilga deeree 200 şakam udaarniguud bii beqeed, teden dotoroo yiledberiingee daabariigi 187-180% erkimtei gyicedkedeg erkim udaarniguud jike olon.

Zygeer tedenii sain zişeenii erkiin turşalganuud barilgiin byke brigaadanuud ba kedəlməriçenii dunda taraaza nebteryylegdee ygei baina.

Ede byke dutuu dundanuudiin gol şaltagaan juub gebel, en tyryylen tus barilgiin ketelberi bol bariigaar onco todorkoi ba operatiiv mergeer ketelberilze çadaa ygei ba „finaancazaruulka jabadal tasaldaba" geed „ov'ektiv" şaltagaan dursaza kamagiin koino garasan baina.

Tyynii caana respyybliikiin ba kotiin nam ba soveediin emkinyyd bol uul barilgiin jaaç ygei gynzegei ulas teriin ba oron ulasaa kamagaalgiin udka çanartai asaniigi medee ygei ba tyynde ankaralaa jike sula kanduulsan baizai.

Uçar imede ene baidalaar caaşaa dabkiza kerkibeç teseze boloşogyi tula makanii kombinaadiin bariigiinkid bolbol namiin XVII dugaar kuraliin togtooliigi bodoto deereni gyicedkelgetei daşaramduulan oriin ederyydte barilga sangiin gyicedkelgede eris kubilaltiigi dabaza barilgaa nam ba zasagiin gazaraar zaagdasan bolzortoni bejelyylkiigi gol zorigo bolgon şuud temecen oroko josotoi.

Şara—kaluun

Zaikov.in brigaada—udaarna.

Makanii kombinaadiin barilga deere nøk. Zakoviin brigaada bol yndesenii udaarna brigaada men. Uul brigaada 7 kynees byriidesen baika begeed, tedenii 6-ni buriaaduud ba brigadiirani oros kyn.

Enyynii urida saranuudta tus brigaada bol yiledberi sangi ngaa tesebiigi cag ylgelze 100 proceentaas ilyybçilen dyyrgedeg baisan ba bygede udaarniguud azai.

Proguul ba kedəlməridee kozomdozo garaka metiin ugta ygei, dotoriin emkidkel ba azaliin zarçam jike sain. Fevraali sarada barilga sangiin tesebiigi 100 proc. gyicedkekiin ujalga eesedtee abasan begeed, tyynee bodoto deereni gyicedkekiin tula odoo şarmain kedəlmərilze baina.

Brigadiir Jaakob Zaikov bol sajakan barilga deere jiresen ba eөreө 18 ziliin yiledberiin staazatai, 4 zilde disiaadnig jabasan bolon yni cagiin brigadiir jabasan.

—12 zilde anziriin çuluu nyyrsenii uurkaida kedəlmərileesəm—geze nøk. Jaakob Zaikov jarina.

Dutuu zyileni juub gebel, tus yndesenii brigaadiin dunda ba jerenkii buriaad kedəlməriçenii dunda niitiin nebtereliin kedəlməri jike sula jabuulagdadag ba tede buriaaduudiin olonkini yseg biçeg medeke ygei bolboç tedenii dunda gegeereliin kedəlməri ugta jabuulagdadag ygei.

Uçar imede makanii kombinaadiin barilgiin gurbalzan ba ilangujaa nam komsomoolin yyrnyyd bol tus yndesenii brigaadi tukai çukala ankaralaa tabiza yndesenii proletariin kaadriigi beledkeke zoriigiigi sukariigyi bejelyylke ujalgatai,

D. Z.

Jaakovleviin bridaadiin daiçalkui ujalganuud.

Deede—Ydiin makanii kombinaadiin barilga tukai SSSR—iin tedken kangaka Arkom nøk. Mikojaanii zakiraltiigi kelceke zuuraa ba bariigiigi tus zakiraltaar togtooson bolzor dotoroni teges dyyrgeke ujalgatai deere eesediigi toolozo bide Jaakovleviin brigaada bolbol eese diigee udaarnigta sonoskozo, barilgiin dyyreter bejee barilgada tekelen dooro dursagdasan ujalganuudiigi abanabdi;

1. Manda egtesen daabarita tesebiigi cag yrgelze 100%—aas dooşo bişe gyicedkeke.
2. Azaliin byteeciigi 15 proc. deeşelyylke.
3. Өeriin yniigi 5 proc kimdaruulka ba tylişiigi jike kmagatai gargaçalka
4. Proguul ba kedəlmeridee kozomdozo garaka yzegdel negeç gargaka ygei 480 minyytiigi cem keregieke ba manai zemeer negeç kedəlmərigyi cag geekegyi.
5. 15 docşo bişe narizuulgiigi duradkal oruulka.
6. Niitiin kedəlmeride edebkitei kabaadalcaka.

Ene manai eesedtee abasan ujalganuudiigi abça tesebee gyicedkekiigi nøk. Çikiinii brigaadiigi socialiis meriiceede uriaabci 1934 onii fevraaliin 13—nii eder ene doogovor batalagdaba.

Syyldeni 7 kyn garaa tabiba.

Leonoviin brigaadiigi uriaabdi.

Deede—ydiin Makanii kombinaadiin barilgiin moconii darkanii Goriiynooviin brigaad bol Deede—Ydiin Makaniin kombinaadiin barilgiin tus Tedken Kangaka Arkom nøk. Mikojaanii zakiraltiigi gynzegyigeer ogozo saişaan abaad uul zakiraltiigi bodoto kereg deereni bejelyylkiigi emnelzeze cag bolzor dotorni dyyrgekeer ylebaran byke brigaadingaa udaarnigta sonoskozo socialis ujalganuudiigi abkani:

1. Yiledberi sangiin tesebilgi 100% dyyrgeke
2. Yiledberiin byteeciigi 110% deeşelyylke ba (apreeli saraas 120% deeşelyylke)
3. Byke kedəlməriiin çanariigi saizaruulza, eeriin yniigi 10% kimdaruulka,
4. Өesediin dunda proguuliigi usadkaza kedəlmeriees negeç cag geegdeke ygei,

Tus ujalganuudiigi abça socialiis meriiceede Leonoviin brigaadiigi uriba

Doloon kyynii gar tabilga.

Kargui zamiin baiguulalta b... bygediin kereg men

Kargui zamiin baiguulgada daiçalan beledkene

Aradiin azakuin kөgzəltə bolbol təmər ba usan zamuudaas gaduur kedeegiin zasamal kargui zamiigi saizaruulka talaar jikeken erilte kiike baina. Ilangujaa manai Zyyn Sibiir ba Buriaad Mongoliin respyyblikiin erke baidal deere abaad yzeke bol təmər zamiin salaa şuga maud delgeree edii baika tula kedeegiin zasamal traagta kargui bol imagta jikeken udka çanartai.

Gebel koto ba kedee toskon suurinii koorondiin kolboo ulam byri bekizeze ba avtomobiil traaktar g m maşiinanuud olon bolzo baikada respyybliikiin təbiin gazariigi aimaguudaar kolboson rajoonuudiin təbyydiigi kolkooz ba sovkoozuudaar kolboson zigtei sain zasamal traagta kargui erkebişe keregtei bolno.

Manai B-M respyyblike dotoroo karguin baiguulga jamar jabaza bainab gebel өngөrөsөn namariin yjede jərə jabaza baisan çimeetei baisan aad odoo syyliin yjede abiaa anir ygei bolson. Enyyn deerees baicaaza yzebel syyliin yjede karguin baiguulgada „zabsar" tokiooldoson bolno.

Zişeelbel ene ederiin dug
garasan manai tuskai biçegçi
çegees yzebel Jaruuniin rajo
karguin baiguulga syyliin y
ogto tasaldasan baina.

Kabar gazaa orozo jigeed k
in baiguulgiin teleb kaluun k
meriiin sizoon ekilsen eny
ertees beledkeke too çukala
kiikeb? Çuluu modo şabar
g m cem beledkeke kynii ba
giin kycenii gi beledkel bolon
na jamar karguida zasabari
legdekiigi ileryylke kereregt

D

Jaruunada kargui zamiin baiguulgiigi martagdasan kubini

(Manai tuskai biçegçees)

Jaruuniin aimag dotorki somonuudiin kargui zamiin baiguulaltiin naidalgatanar selgeze baidag ba zamiim somonuudta naidalgatad bii bolgogdoo ygei baika jum. Basa zamiin byteeciigi şalgan yzeze, tuşaan abka komiisa baiguulagdaka uçartai aad odoo kyrter baiguulagdasan ygei. Enyyn deerees kargui zamiin baiguulaltiigi tyrgedke ke ba byteeciin çanariigi saizaruulkiin teleө temeceke ezen kedee somonuudaar jərə ygei baina.

Kargui zamiin baiguulaltiin keregte too medeenii jabadal buzagairasan, niudargaçuud katuu daabariaa kedeçenxen dyyrgeze baisaniigi medeke kyn aimagiin zamiin ştaabta ygei azai. 33 onii ziliin teseb bol 58000 tekeriigiin zam baiguulka josotoi aad dyyrgelteni oroidoo 41720 tek. bolno. 34000 tek. mengen gargaşalka tesebtei aad oroidoo 10000 tek. gargaşalsan baina.

Zamiin zasabariiin tesebiigi 100 kubi gyicedkesen negeç somonii soveed baika ygei begeed zarim soveeduud: Ykeriin 12%, Doomno 0,5 kubi, Kende 18 kubi Jaraabna 27 kubi g. m. Kargui zamiin baiguulaltiigi oişçogoogyi kajasan somonuud baina.

Aimagiin karagui zamiin ştaabiin erkilegçe Andorseenko ba teeknik Peitkin gegçed „kiike juma ygei" geze stooloo tyçeed suuza baidag azai Kooloi ba yldergiin usanuudta 34 on dotoroo şine kyyrge barika josotoi aad jamarç beledkel ygei sanaa amar suuna. Modo ba çuluu şoroi beledkeke jikeken azal baiza baina. Өngөrөgçө zilde aimagiin KTI bol nileed olon zyiliin zakiaa egesen bolboç tereni dyyrge
gyi. Aimagiinç gyicedkeke k
teed bol ene keregiigi cegn
kaişa kereg oportuniis j
kandasani bol 33 on dotoro
gui zamiin baiguulalta tus p
ym deere negeç dakin asuud
biza kelcesen ygei deerees
beze karin aimagiin zamiin şta
kedəlməriçediigi naidalgata t
zo kedee somonuudaar ga
uul kedəlmerieeseni tasald
baisan jabadal bol udar d
orondo karin saatuulza baisa
reg bolno şuu.

Kargui zamiin zasabariin k
giigi buzagairuulza baisan An
seenko ba Peitkin bolon eny
gi kaikardag ygei aimagiin ka
calgata niuuruudiigi kariuucal
kabaaduulka cag bolzoi.

S. G-ri

Manai şyymzeliin yre

Kari. (Anaagiin dolginii) biçesen „koriin kopkooziin buzagai baidal" tukai biçegiigi mərdəkedə: kopkooziin buzagai kereg cem todorzo. Martiilov gegçede kemzee abza keregiinii syydte ygtesen geze koriiin prokuroor 25-deki biçelgeer medeecene.

Kori. (odonii tujaagiin) biçesen „B.M Ynen" soninii № 57 „lamada 5 byyd tariaa beleglebe" geze to logdoson biçegiigi mərdəkedə: Cedebiin kereg todoroo ygei geze koriin aimagiin prokuroor 55 daki biçelgeer medeecene.

Kori. (Anaagiin dolginii) biçesen „ulaan azal" kolkooziin nai" tukai biçegiigi mərdəkedə: mal ygei bolgoson cebzediin kereg todoroo ygei geze koriin aimagiin prokuroor 100 daki biçelgeer medeecene.

Kori. (Şyymzeliin dolginii) bigesen „Araduin ed keregcelyydiigi kangaka deede gazaraas ba selpoogoos angiin daisanuudiigi kee kө keregtei" geze biçegiigi mərdəkedə; Byke buzagai faagtanuud cem todorzo Cebegiin zolio gegçe albanaas keegdesen geze Koriiin aimagiin prokuroor 102-daki biçelgeer medeecene.

Kori. (Anaagiin dolginii) biçesen „ziliin kool kangaba" geze biçegiigi mərdəkedə: tus buzagai kereg todorbo ygei geze koriiin aimagiin prokuroor 107-daki biçelgeer medeecebe.

Kori. (Ynenii gabşagain) biçesen „Cerendorziigi jaaltaba" geze biçegiigi mərdəkedə; tus kereg todorbo ygei geze koriin aimagiin proku oor 54-deki biçelgeer medeecene.

Kori. (Leeninii kyygiin) biçesen „B. M Ynen" sonindo № 244 ba № 248 tolilogdoson Niudargaçuudiigi emeeregçe kolkooziin tyryylegçede kemzee abka", „koroio jabadal kiigçe Erdeniiinde katuu kemzee abka" geze kojor biçegiigi mərdəkedə: tus buzagai keregyyd cem todorzo kuuliin kemzeede kabaaduulsan geze koriiin aimagiin prokuroor medeecene.

Deede-Yde. (Yneni sakigçiin) biçesen „sain duranii emkinyydiin kedəlməriigi saizaruulka çukala baina" geze biçegiigi mərdəkedə: tus emkinyydiin sulaar jabasani cem todorzo saizaruulkiin tuilda kemzee abtaza baina geze Deede-Ydiin aimagiin KK. K. T. J. ees medeecene.

Tarbagatai (Kolkoozçonii) biçesen „Juunda niudargan cebegiin gyrezab kolkoozto bainab" geze biçegiigi mərdəkedə: Buzagai keregni cem todorzo kolkoozoos niudargan tula keegdesen geze Tarbagatain aimagiin KK KTI ees N 47-taki biçelgeer medeecene.

Tarbagatai. (L. D) biçesen
nii naloogiin ujalgiigi kolkoo
nii gar tabilgaar dyyrgebe"
biçegiigi mərdəkedə cem todo
kemzee abaza syydte ygtesen
ze tus aimagiin KK. K.TI.-ees
deecene.

Kori. (Ynenii brigaadiin) biç
„namiin yyriin dargi Badmiin
geze biçegiigi mərdəkedə: Bad
buzagai kereg cem todorzo k
kemzee abtasan geze Koriiin a
giin prokuroor 123-doki biçel
medeecene.

Kori. (Çisaaniin emçetenii)
sen „Çisaaniin somonii bu
baidal" geze „B.M Ynen" so
tolilogdoogyi biçegiigi mərde
tus somonii buzagai baidalnuud
todorzo Namsarain ba Daşakui
giin gegçediin kereg aradiin s
te egtesen geze Koriiin aim
K.K.K.T.I ees medeecene.

Kori (Kazuu talaas karbag
biçesen „Lama selpoogiin tyry
çe bolbo" geze biçegiigi merd
də: tus kereg todorbo ygei
Koriiin aimagiin prokuroor me
cene.

Kori. (Ynenii kyygiin) biç
„Niudarganii kyygi kolkooziin
tyylegçe bolgobo" geze son
tolilogdoson biçegiigi mərdək
todoroogyi geze tus aim
K.K.K.T.I-ees medeecene.

Kori. (Ziin) biçesen „Niuda
çuudtai nekerlen ygeiteigi kabç
geze biçegiigi mərdəkedə: tod
gyi geze tus aimagiin K.K.K.T.
medeecene.